

bygning af BST, så det omfattede hele arbejdsmarkedet, som vi fik gennemført under den tidligere regering.

Kl. 16.40

Vi havde et system, hvor arbejdsgiverne var med til at finansiere forebyggelsen og havde en interesse i at mindske nedslidningen og forbedre arbejdsmiljøet; nu får vi en rent skattefinansieret forebyggelse af langt mindre omfang end den, vi havde i forvejen, og i hvert fald delvis kan man snakke om et tilskud til erhvervslivet.

Det er jo sådan, at en vigtig årsag til såvel fysisk nedslidning som stress er for meget arbejde og for stort arbejdspress. Det er sammen med arbejdsgivernes manglende hengivenhed for det grå guld hovedårsagen til, at ældre ikke bliver på arbejdsmarkedet. Enten kan de ikke komme ind, eller også er det så hårdt, at de må søge ud. Antallet af anmeldte arbejdsbetingede lidelser er stigende, og antallet af anmeldte arbejdsbetingede psykiske lidelser er næste firdoblet siden 2000.

Ugbrevet A4 har på baggrund af en undersøgelse af 2.000 danskere konkluderet, at en tredjedel af arbejdsstyrken føler sig mere stressede end for et år siden, at næsten halvdelen siger, at arbejdet er blevet hårdere, at næsten en tredjedel arbejder flere timer, og at næsten lige så mange som dem har besvær med at få lov til at afspadsere og afholde fridage. 12 pct. er holdt op eller overvejer at holde op på jobbet. Ingen af de her ting tyder på, at arbejdsmarkedet skulle være blevet mere tilgængeligt for de ældre.

Men det er jo ikke nedslidning, forligspartierne vil gøre op med. Tværtimod risikerer vi, når efterlønsalderen gradvis sættes op, så den er ikke 62 år, men gradvis stiger til 66 år i 2040, under forudsætning af at den nuværende stigning i levealderen fortsætter, at flere og flere bliver slidt ned i længere og længere tid på arbejdsmarkedet. Den fremskrivning, man har vedtaget med det her forlig, betyder reelt, at de med de hårdeste job kommer til at arbejde en stadig større del af deres liv og får færre og færre år, hvor de kan nyde deres tilværelse, efter at de er holdt op med at arbejde. Det er i sandhed klassepolitik, så det basker.

Det er jo sådan, at den fremskrivning, som man har lagt frem i det her lovforslag, kan man kun komme uden om ved at melde sig helt ud for forliget. Forligspartierne har bundet sig til, at man vil lade efterlønsalderen stige ikke til 62 år, men videre til 63, 64, 65, 66 år.

Ikke blot er det problematisk, at den ekstra tid, hele stigningen i levealder medfører, tvungsmæssigt skal tilbringes på arbejdsmarkedet – undtagen selvfølgelig hvis man er rig nok til bare at forlade det, når det passer en. Det er dobbelt problematisk, fordi vi kan se, at stigningen i levealder har så voldsom social slagside. Levalderen for de dårligst uddannede – specialarbejdere, rengøringspersonale og hjemmehjælpere – stiger langt mindre end levalderen for højere funktionærer og direktører. Faktisk er levalderen for de lavest uddannede kvinder stort set stagnerende. Samtidig kan vi se, at det i høj grad er de grupper, der benytter sig af den tidlige efterløn med pensionsfradrag og lavere efterlønsats. Det gør de jo ikke, fordi de absolut vil have mindre at leve af. Det gør de, fordi de er nedslidte.

Samtidig bliver det endda sværere og dyrere at opnå ret til efterløn, fordi man hæver antallet af år, hvor der skal betales efterlønsbidrag fra nu 25 år til 30 år i fremtiden.

Den stigning i efterlønsalderen er asocial, den vender den tunge ende nedad, og de velstillede forlader alligevel arbejdsmarkedet, når de har lyst, fordi de har råd.

Kl. 16.45

Der er al mulig grund til at forvente, at den yderligere hævelse af efterlønsalderen vil tvinge flere på førtidspension. Med fjernelsen af den forlængede dagpengeret skal de ældre ledige presses ud i job, der ikke findes. Det problem har man så foreslået at løse ved aktivering af de 58-59-årige, ved flere løntilskudsjob og ved de såkaldte seniorjob.

Med hensyn til løntilskudsjob ved vi jo, at de uanset lovgivningen medfører, at antallet af ordinære job mindskes, og at de i øvrigt vil blive brugt til at presse lønnen for de ordinære job.

Hvad angår de såkaldte seniorjob, er det jo præciseret, at de skal forbeholdes dem, der rammes af fjernelsen af den forlængede dagpengeret, og at der skal være tale om en reel merbeskæftigelse i kommunen. Det kan Enhedslisten godt støtte, men i forslaget udelades alligevel retten til at genoptjene dagpenge i de her job, selv om de kaldes ordinære job.

Det betyder, at der, når man lægger et loft over seniorjobbene på de her 1.500 seniorjob, vil være nogen, der alligevel mister dagpengeretten. Beskæftigelsesministeren har selv aktuelt anslået antallet af dem, der bliver ramt af fjernelsen af den forlængede dagpengeret, til ca. 4.000. LO har i en undersøgelse anslået tallet til ca.